

AKTUÁLIS OLDALAK

Gyógyszerészet 45. 2001.

Emlékezés dr. Mozsonyi Sándor professzor halálának 25. évfordulójára*

Prof. dr. Zalai Károly

Tisztelt Emlékezés !

Üdvözlöm *dr. Vincze Zoltán* professzor és dékán urat, *dr. Stampf György* egyetemi docent a „Dr. Mozsonyi Sándor Alapítvány” kuratóriumának elnökét és *Kovács Péter* egyetemi hallgatót a Hallgatói Önkormányzat elnökét.

Jövünk a múlt! Ennek szellemében jöttünk össze, hogy emlékezzünk a 25 éve elhunyt szeretett professzorunkról, a Gyógyszerésztudományi Kar első dékánjáról, az egyetemi gyógyszerészképzés reformeréről. Köszönöm a 10 éve eredményesen tevékenykedő „Dr. Mozsonyi Sándor Alapítvány” elnökének, *dr. Stampf György* egyetemi docens úrnak, hogy Mozsonyi Sándor professzor impozáns márvány emléktáblája előtt elmondhatom gondolataimat. Teszem ezt azért is, mert Mozsonyi professzor egyetemi életpályája alatt visszatérően kapcsolatban lehettem és voltam vele. Így engedjék meg nekem, hogy őt a kutatói, szervezői, oktatói, tudományos tevékenysége helyett most mint embert mutassam be, felvillantva néhány konkrétan megtörtént eseményt.

1939 nyarán történt, amikor a negyedéves egyetemi gyógyszerészképzés küszöbön állt. Édesapám, mint az Országos Gyógyszerész Egylet Pestmegyei déli kerületének elnöke Ceglédre Budapestre utazott egyesületi ügyek intézésére, engemet magával hozva. Meglátogatta Mozsonyi Sándort az Üllői út 26-ban a II. emeleten, az Egyetemi Gyógyszertárban. Itt ismerhettem meg őt, közvetlen modorát, aktivitását, a tettekre kész embert. Rövid időt tudott ránk szánni, kérte, hogy kísérjük Őt le az épület előtt lévő villamos megállóig. Az első emeleten futtában is megemelte az I. világháború hősi halottainak emlékműve előtt kalapját. Ezt máskor is minden esetben megtette. Már indult is a villamos; ez volt az első találkozásom vele, amely nagy hatással volt rám.

Az 1940-es évek elején, már egyetemi hallgató koromban egyre gyakrabban találkozhattam vele. Visszaemlékezem a Sándor-napi köszöntésekre, melyet az adjunktusok szerveztek meg a Högyes Endre utcai épület folyosóján, ahol az intézet szinte minden tagja rangjának megfelelően állt két sorban. Részt vettek a hallgatók is, köztük a Segítő és Önképző Diák Egyesület vezetői, akik nagy virágcsokrokkal köszöntötték szeretett professzorukat. Családi volt a légkör, amit fokozott az ünnepelt közvetlen beszéde, melyben külön köszöntötte meg a fiatalság szavait. Ezeken az eseményeken a professzor felesége Lili néni és lánya Marietta is többször részt vett, és házi süteményekkel kínálta az ünneplőket.

Külön ki kell emelnem, hogy a Gyógyszerészhallgatók

Segítő és Önképző Egyesülete vezetőit és tagjait folyamatosan támogatta a tanulásban és problémáik megoldásában. Elvárta, hogy hetente legalább kétszer tájékoztassák a folyó, a hallgatókat érintő ügyek állásáról. A beadványokat ellenőrizte és szívesen korrigálta is. Diák összejöveteleken, kirándulásokon, gyógyszerészbálokon részt vett. Ezeket az alkalmakat használta fel arra, hogy alaposan meggyőződjön az utódok kiválasztásáról, megfelelő alkalmasságukról, a szóban lévő feladatok ellátására. Tanulmányaim utolsó félévében velem is különös eset történt. Többszöri beszélgetés után a professzor közölte velem, hogy ha megfelel nekem, felvesz az intézetbe disszertánsnak. Döntését kitünőnek éreztem és készültem a feladat ellátására, de a jövőmben beleszóltak a háborús események. Kormányrendelet korlátozta a diplomával rendelkező gyógyszerészek doktorálási lehetőségét. Csak a kémiai és közegészségtani intézetekben volt lehetőség a doktori fokozat megszerzésére. Megtört hangulatban kerestem fel Mozsonyi professzort intézetében és ismertettem a helyzetet. A problémát ő is súlyosnak tartotta, de még jelenlétemben felhívta *Széki Tibor* professzor urat. Néhány perces telefonbeszélgetés után közölte, miszerint Széki professzor elfogadta jelentkezésemet, elvállalta disszertációs munkám vezetését. A szerencse úgy hozta, hogy a gyógyszerészi kémia főtárgyból doktoráltam. Az évfolyamból még 3 személy élt ezzel a lehetőséggel. Nagy esemény volt ez az engedély a háborús borzalmak közepette. Mozsonyi professzor örült leginkább a problémák sikeres megoldásán.

Mozsonyi professzor legfontosabb feladatának tekintette az oktatók nevelését, utánpótlását. Igazolja ezt részben az a körülmény, hogy tanítványai közül 5 személy lett tanszékvezető egyetemi tanár, névszerint: *Pandula Egon*, *Gyarmati László*, *Rácz István* dékán, a *Semmelweis Orvostudományi Egyetemen*, *Kedvessy György* dékán és rektorhelyettes, a *Szegedi Egyetemen*, *Zalai Károly* dékán a *Semmelweis Orvostudományi Egyetemen*.

Mozsonyi Sándor professzor 1962. évi nyugdíjazása után is bejárt volt intézetébe, hogy kapcsolatot tartson volt tanítványaival, a gyógyszerészi tudomány és gyakorlat fejlődésével. Örök emlékként maradtak meg a Vele való beszélgetések élete alkonyán. Még akkor is tanultam Tőle.

Végezetül kérem az itt megjelent kolleginákat és kollégákat, és az önök utódait, hogy őrizték meg volt professzoruknak gyógyszerészeti és humánus életszemléletét és cselekedeteik végrehajtásában legyenek követői. Fejet hajtva karunk egyik legnagyobb professzora emléke előtt, helyezem el a megemlékezés koszorúját. Köszönöm részvételüket a Mozsonyi emlékülésen.

*Elhangzott a Dr. Mozsonyi Sándor Alapítvány 2001. március 23-i emlékülésén, Budapesten.

K. Zalai: *Memorial speech on the 25th anniversary of the death of Dr. Sándor Mozsonyi*